

משפחת מוצאפי

ארבע פעמים חזר על עקבותיו כשהוא אינו מוצא עוז בנפשו הרויח לאב הזקן והחולה על האבידה. לבסוף חזר למיפקדה, חיפש את קרובי דויד, הפקיד בידיהם את התפקיד הקשה.

★ ★ ★

החלום ופשרו

בדידה שלפני חגיגת ברית המילה של יוסף מוצאפי, חלמה אמו חלום.

משפחת יאדו

ליד קבר בנם. מפקד ה"פ" פנולה טיפר לזייד הה"ממנה לא זכה לשוב בחיים. אשד מפקדיו הכתירוהו כחניך וקצין מצטיין בקורס.

משפחת אלפסי

אמו של גדעון נת' מכת, בהגיע הלוחיה לבית הקברות. גדעון הועלה לדרגת סמל לאחר מותו. התזמורת ניגנו בחוצות העיר, הרמקור לים הרעישו ברחובות, זיקוקי דינור זינקו אל-על והאירו מאות אלפי חוגגים שיצאו אל הרחובות. מעגלי ענק של רוקדים, קבוצות של צעירים צורחים ואינסוף של תלבושות ותחפושות ססגוניות ציינו כי השנה נחוג חג פורים בישראל מקצה עד קצה, כשם שלא נחוג מזה זמן רב. חמש משפחות לא היו בין החוגגים. בחמישה מקומות שונים בארץ, בקיבוץ שמיר בגליל העליון, בחפציבה שבצמק

החמש דמונות לכנרת

בחלומה ראתה את בנה, יוסף, כשהוא יושב על כסא-מלכות מפואר וצבא גדול של אנשי צבא במדים, כולם בעלי דרגות, גני רלים ומרשלים, כורעים לפניו ברח ומש-תחזים לו.

חלום זה לא גנזה אמו של יוסף בלבה. מאז חלמה אותו, לפני כעשרים ואחת שנה, הפך החלום לאחד מנכסי המסורת של משפחת מוצאפי הענפה. ומשגדל יוסף, דובר בו לא אחת.

השבוע התממש החלום, חלום האם, ה"קרובים והידידים, בצורה אכזרית ביותר. קבוצה גדולה של מפקדי צבא, רבייסרנים, סגני-אלופים ואלופי-משנה, הצדיעה לו ו"הלקה לו כבוד — כבוד אחרון לסגן-משנה יוסף מוצאפי — בעת שארזו הורד לקבר.

יוסף נולד בבגדאד שבעיראק, שם, בהיות אמו בחודש השביעי להריונה איתו, פרץ המרד המפורסם של ראשיד עלי, המוסלמים ניצלו את תקופת התהוה ובוהו כדי לפרוע פרוצות בשכניהם היהודיים. גם משפחת אנואר מוצאפי, שהיה מנהלו של אחד מבתי הספר היהודיים הגדולים בעיראק, הותקפה. שכן מוסלמי פרץ לביתם, שדד את רכושם. חייל במדים איים לפגוע באם. היא הצליחה להיחלץ, במשך יום שלם קפצה מגג אל גג, דרך שני רחובות, עד שהוסתרה בבית ידידה ערבייה. שם נולד יוסף.

הוא היה בן עשר כשעלתה משפחתו ל"ארץ והתיישבה בבית-שמש שבהרי ירושלים, האב התמנה שם למנהל הישוב. יוסף עצמו, השני בבני משפחת מוצאפי, נשלח לכפר הנוער ב"ש-ב. שם התגלה כבעל כשרונות בולטים בתחום המקצועות הרי-אליים, ביחוד במתמטיקה.

גם ההורים הופתעו בראשונה בראותם את בנם. הילד, שנסע לפני שמונה שנים, חזר מבוגר יותר, מעשי יותר, שתקן ומ"אופק. את כל מטען חוויותיו שמר לעצמו וכל סיפוריו הצטמצמו בסיכום המעשי של הישגיו בלימודים.

השרות הצבאי הרחיק מחדש את הבחור ממשפחתו. הוריו ידעו רק שבנם משרת ביחידה קרבית. הם חשו שהוא מתקשה בגלל השפה העברית שלא היתה שגורה על פיו, אך הבינו שהוא מתגבר על הקשיים ומצליח במעשיותו ובפעילותו לכבוש לו מקום ביחידה.

להוריו סיפר שהוא, בסך הכל, חובש במרפאה שבבסיס. אך יום אחד הופיע כשעל זרועותיו שני סרטים של רבי-טוראי וכעבור זמן לא רב ענד על צוהו כנפי צנחן.

דויד יאדו היה מ"כ ב"יחידה קרבית.

שבועיים לפני קרב נוקייב, ערכה ב"יביתו מועצה משפחתית. תוך חודש ימים עמד דויד להשתחרר מהצבא והיה עליו להחליט אם להמשיך בלימודיו בלונדון ולהשאיר הלאה את הוריו לחסדי הקרובים, או לזנוח זמנית רעיון זה, לעבוד ולסדר את הוריו. דויד החליט לחתור על שאיפתו הפרטיות. הוא הודיע להוריו שבעוד שבועיים הוא מקבל את חופשת השחרור שלו, יחפש לעצמו מקום עבודה.

ההורים המאוסים חיכו לרגע בו ישמע קול צעדיו של דויד במדרגות. במקומו בא קצין להודיע על המחת.

ארבע פעמים עלה הקצין במדרגות, ו"

שנים לשובו של בנו הביתה, איבד את תקותו האחרונה.

דויד יאדו נולד בבגדאד העיראקית לפני 22 שנים. אביו, פקיד מכס במקום, היה אחד מעובדי הממשלה המכובדים בין בני העדה היהודית. האיש האמיד התגורר ב"ביתו הקטן, כשהוא מגדל בחלקת הקרקע שמסביב עצי פרי ונוי למשפחתו.

יאדו הקטן גדל באחירה שלחה, היה בן התפנוקים של המשפחה. אחרת היחידה, ריימונד, הבוגרת ממנו, העריצה אותו גם היא. הילד הלך לבית-ספר אינאנס המקומי. בהיותו בן עשר, טרם הספיק לגבש את אופיו ואורח חייו, טולטלה משפחתו והגיע בחוסר-כל לישראל.

קרובי המשפחה בארץ דאגו לה. רכשו עבורה את הדירה בת שלושת החדרים ב"רחוב ז'בוטינסקי 42, בתל-אביב. הבן החל ללמוד בבית-הספר לזוגמא הקרוב. אך מחלתו של האב, גילו הקשיש ואמצעי ה"מזומצמים הכתיבו לבן חיי עבודה קשים כבר מגיל צעיר.

משפחת יאדו המסונפת נחלצה שוב ל"עזרה, הפעילה את הורדים באנגליה, שהו מינו את דויד בן ה-13 אליהם, שלחוהו ללמוד בבית-ספר תיכון במצ'סטר. שוב עבר על הילד הצעיר המשבר הקשה של מעבר לארץ חדשה ולסביבה שונה. אך דויד הצליח להסתגל במהירות. העידו על כך ציוניו המעולים ומכתביו, בהם היה מספר להוריו על הצלחותיו ותקוותיו ל"מוד הנדסה מיד לאחר סיום לימודיו התי-כונניים.

השגירי הישראלי בלונדון דחה הגשמת תיקחתיו של הנער המתבגר. דויד יאדו

יורעאל, בפתח-תקחה, בצפון תל-אביב ו"בדרומה, התאבלו חמש משפחות על בניהן. לא היה קשר כלשהו בין המשפחות והן אף לא הכירו זו את זו. הדבר היחיד שאיחד אותן היתה העובדה שבניהן נפלו בקרב אחר — הקרב על משלט נוקייב.

חמשת הנופלים היו חתך אופייני לחומר האנושי של לוחמי צה"ל. שניים מהם, טורי-אי מיכה גדליהו וטוראי גבריאל ברסקי, היו צברים בני קיבוצים. מיכה, בן קיבוץ שמיר של השומר-הצעיר, היה חניך המוסד החינוכי בגליל העליון. המעשה הוא היה עוד בגדר של טירון בצבא, אליו גוייס רק לפני חמישה חודשים. הוא נפל בעת הסת-ערות על מוצב האויב בנוקייב, בעת שפרץ עם חבריו אל תוך תעלת קשר לטיהור המוצב.

גם בן הקיבוץ השני, גבריאל ברסקי מ"חפציבה, נפל בצורה דומה. גבי, בנו של מזכיר המשק, הספיק אף הוא לשרת רק חמישה חודשים בצה"ל, אחרי שקודם לכן היה מדרך בתנועת מחנות-העולים בתל-אביב.

★ ★ ★

הצעירים כוששו לבוא

על הקיר תלויה תמונה מארכת של תלמידי בית-הספר סאות פורט במנ"צ'סטר. פניו של דויד יאדו, בוגר בית-הספר האנגלי, מחייכות ביניהם.

על הרצפה מונח מזרון, מכוסה בשמיכת צמר כהה. אשה זקנה, אמו של דויד, מור-טלת עליה מתייפפת.

על הכסא בחדר השני, יושב אביו, אדם